

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσια δραχμαὶ 80. Ἐξέμνητος
δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧρων ἐν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος

Ἐν Ἀθήναις, 16 Ἰουνίου 1928

Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 29

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vrignaull καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Τρίλμπυ ἄφινε τρίχες πάνω στὸ ντιβάνι ἢ πατημασιὰς ἀπάνω στὸ παρκέ-
το. Τέλος ὁ γάτος εἶχε ξεχωριστὴ προ-
τίμηση στὰ πολύχρωμα κουβαράκια καὶ
στὰ λαμπρὰ κεντήματα καὶ μὲ κανένα
τρόπο δὲ δεχόταν νὰ κόψει τίς βλαβερές
του συνήθειες.

Ὑστερα, πολλὰς φορὰς γάτος καὶ σκύ-
λος μάλλωναν μεταξύ τους καὶ δὲ δί-
σταζαν καθόλου νὰ κάνουν σωστή μάχη
ἀπάνω σ' ἓνα μεταξωτὸ μαξυλαράκι ἢ
σ' ἓνα λεπτοκεντημένο ὕφασμα. Ἐπρε-
πε τότε νὰ φανεῖ ἡ μὲς Μίλ-
δρεδ μ' ἓνα φοβερὸ μαστίγιο
στὸ χέρι γιὰ νὰ προλάβει τὴν
καταστροφή.

Διόρθωνε τότε καὶ ταχτο-
ποιοῦσε ὅ,τι μπορούσε, γκρι-
νιάζοντας μὲ τίς μαθήτριες,
ποὺ κρυφογελοῦσαν, καὶ δη-
λώνοντας ὅτι ἀπὸ αὐριο θὰ ἐ-
ξόριζε καὶ τὸ γάτο καὶ τὸ σκύ-
λο, σ' ἓνα μακρινὸ χωριό, νὰ
τελειώσῃ πιά αὐτὸ τὸ μαρ-
τύριο.

Μὰ τὴν ἄλλη μέρα τὰ ζῶα
ἦταν πάλι στὴ θέση τους.

Ὅστόσο, ἡ φίλη μας εἶχε
κι' ἄλλη μιὰ φροντίδα, ἀκό-
μη φοβερώτερη, χωρὶς ὅμως
νὰ μιλεῖ ποτὲ ξάστερα γι' αὐ-
τήν.

Συχνὰ ἔλεγε: «ὁ ἐχθρὸς
μου» κι' ἀναστέναζε βαθεῖα ἢ
ξεστόμιζε τρομερὲς ἀπειλὲς ἐ-
ναντίον του.

— Αὐτὸν ἔπρεπε νὰ τὸν
φυλακίσουν, νὰ τὸν κρεμά-
σουν! Αὐτὸς θὰ μὲ στείλει
στὸν τάφο!

Ὅποιος δὲν ἤξερε τὴ ζωὴ
τῆς ἡλικιωμένης αὐτῆς δε-
σποινίδας, μπορούσε βέβαια νὰ
φαντασθεῖ φοβερὰ πράγματα.
Οἱ μαθήτριες ὅμως ἄλλαζαν

μεταξύ τους πονηρὲς ματιές. γιὰτὶ ἤξε-
ραν ὅτι ὁ φοβερός αὐτὸς «ἐχθρὸς» ἦταν
ἓνας μορτῆκος δέκα χρόνων.

Νὰ τί εἶχε κάνει: Μιὰ μέρα καθὼς
περνοῦσε ἀπέξω ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μὲς
Μίλδρεδ, τὸ κατάλευκο σκαλοπάτι τοῦ
φάνηκε σὰν πειρασμός: Ἀπλωσε λοι-
πὸν τὴν παλάμη του, μουτζουρωμένη ἐ-
πίτηδες στὴν καπνιά καὶ τύπωσε ἀπά-
νω στὸ μάρμαρο μιὰ φριχτὴ μαύρη μού-
τζα!

Ἡ μὲς ἀνοίγε τὴν πόρτα τῆς ἐκείνη
τῇ στιγμῇ ἀκριβῶς καὶ λίγο ἔλειψε νὰ
λιποθυμήσῃ καθὼς ἀντίκρυσε αὐτὴ τὴ
βεδήλωση. Ἀναψὲ ὅλη μονομιᾶς, ἄρπα-
ξε ἓνα σκουπόξυλο κι' ὥρμησε ἔξω νὰ

σκοτώσῃ τὸ μικρὸ κακοῦργο. Μὰ ἐκεῖ-
νος τόχε σκάσει πιά κι' ἀπὸ μακριὰ εἶ-
χε τὴν ἀσέβεια νὰ τῆς βγάλῃ τὴ γλώσσα.

Ἀπὸ τότε, ὁ μικρὸς ἐδρισκε πολὺ τοῦ
γαύστου του αὐτῇ τῇ διασκέδαση, ὅσο
μάλιστα ἔδλεπε ὅτι τὸ θῦμα του γινόταν
ἐξωφρενῶν μὲ τίς φάρσες του.

Ἦτον σωστὸς πόλεμος. Ὁρες δλόκλη-
ρες φύλαγε ἡ μὲς Μίλδρεδ ἀπὸ μέσα ἀ-
πὸ τὸ τζάμι, γιὰ νὰ πιάσῃ τὸν «ἐχθρό».
Ἐκεῖνος ὅμως πάντα ἐδρισκε ἓναν τρό-
πο νὰ γλυστρήσῃ ὡς τὸ σκαλοπάτι καὶ
ν' ἀφίσει ἐκεῖ τὸ ἐπισκεπτήριό του. Ἐ-
γραφε ἢ ζωγράφιζε πάντα κάτι πειρα-
κτικὸ γιὰ τὴ νοικοκυρά.

Ἐξω ἀπ' αὐτὰς τίς σκοτούρες, ἡ μὲς
Μίλδρεδ ἦταν μιὰ ἀγαθὴ καὶ
πάντα καλόβολη γυναίκα, κον-
τόχοντρη σὰ μῆλο, ἀλλ' εὐ-
κίνητη καὶ γρήγορη σὰ γάτα.

Μὲ τὴν κυρὰ-Τζέννη ἦταν
παιδικὲς φίλες, κι' εἶχαν μά-
θει μαζί νὰ κεντοῦν. Ὑστερα
ἡ Τζέννη παντρεύτηκε τὸ Θω-
μὰ Γουίλ, ἐνὼ ἡ Μίλδρεδ ἄ-
νοίξε ἐργαστήριο κεντημάτων
κι' ἔκανε χρυσὲς δουλειές.

Συμπάθησε ἀμέσως τῇ Νταί-
ζη κι' ἡ μικρὴ μας φίλη κα-
τάλαβε ἀμέσως ὅτι γρήγορα
θ' ἀγαποῦσε τὴν ἀγαθὴ αὐτὴ
γυναίκα.

— Μόνο πρέπει νὰ σιάξουν
αὐτὰ τὰ χλωμὰ μάγουλα! εἶ-
πε ἡ κεντήστρα. Τὰ παιδιὰ
ἐγὼ θέλω νὰ τὰ βλέπω ροδο-
κόκκινα! Σ' ἔξῃ μῆνες θέλω
νὰ γίνῃς ἔτσι, ὅπως κι' ἐγώ!
Νὰ ἰδοῦμε λοιπὸν!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Τὸ ταξίδι.

Ἡ Νταίζη συνήθισε γρή-
γορα στὴ νέα τῆς ζωὴ. Τὰ
νείατα θέλουν χαρὰ καὶ ἥλιο
κι' αὐτὰ τὰ πράγματα ἦταν
ἀφθονα μέσα στὸ σπίτι τῆς
μὲς Μίλδρεδ.

Κοριτσίστικα κεφαλάκια ἐ-
σχυδαν ἀπάνω στὰ «τελλάρα»

Ἐγραψε ἢ ζωγράφιζε πάντα κάτι πειρακτικὸ γιὰ τὴ νοικοκυρά.
(Σελ. 237, στ. γ')

κι' άφορμή ζητούσαν για να γελάσουν και να κάνουν κέφι. Λίγο τραγουδάκι που και που, καμμιά ιστοριούλα της Μίλδρεδ, τα παιχνίδια του γάτου με τα κουδαράκια, αυτά έφταναν για ν' άντηχήσουν άμέσως κρυστάλλινα γέλια. Τα καναρίνια τότε κελαδοῦσαν όσο πιο δυνατά μπορούσαν, ο Τρίλμπυ άρχιζε να γαυγίζει κι' ή χαρούμενη αυτή φασαρία έπερνε δρόμο, ως που ή μίς έπερνε πάλι σοβαρό ύφος.

—“Ε, κορίτσια! Να δουλέψουμε κιόλας λιγάκι! Οί δουλειές μας έμειναν πίσω!

“Εσκυδαν τότε πάλι στα έργόχειρα και πολεμούσαν να ταιριάζουν με τέχνη τις κλωστές και τα χρώματα.

Τήν εποχή εκείνη τα κεντήματα ήταν περιζήτητα. Δέν τα φορούσαν μόνο οι κύριες, αλλά κι' οι άντρες κι' οι πολεμιστές στόλιζαν τις στολές τους με κεντήματα, άκόμη και την ώρα της μάχης.

Γι' αυτό το κατάντημα της μίς Μίλδρεδ ήταν πάντοτε γεμάτο. Και δέν ήταν μόνο ή καλή φήμη του, που μάζευε εκεί τόσο πελατεία, αλλά και κάποιος άλλος λόγος.

“Ολες οι πελάτισσές της ήταν άριστοκράτισσες κι' ήξεραν να εκτιμούν και να καλοπληρώνουν τα κεντήματά της. Είχε δεχθεί παραγγελίες κι' απ' τη Βασιλική Αύλη, όταν ο βασιλιάς ήταν άκόμη στο θρόνο του.

Από τότε λοιπόν που τα πολιτικά ατυχήματα είχαν διασκορπίσει όλη την παλιά άριστοκρατία και κάθε οίκογένεια ζούσε περιωρισμένη και χωρίς κοινωνικές σχέσεις, το σπιτάκι της κεντήστρας χρησίμευε για τις συναντήσεις, όπου θυμόνταν τα παλιά, συζητούσαν και σχολίαζαν τα γεγονότα και μελετούσαν με τι τρόπο θάρχόταν πάλι στο θρόνο του ο βασιλιάς.

(Ακολουθεί) ΜΙΚΑ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΧΡΥΣΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

“Ο Βασιλιάς του αϊθέρα και των πουλιών Σαφρόντης με μιά μέρα, πρώτη του φορά, θαυρώντας αεροπλάνο κλει τα δυο φτερά. Και ταραχμένος λέει: «—Μήπως των παιδιών Παραμυθιών μιν είνε ετούτο μαγικό Πουλί, ή ο Πλάστης μήπως μ' εκδικητικό θυμό έχει ξαναπλάσει του αϊθέρα Βασιλιά. Καινούργιο, και θα γίνω έν απ' τα πουλιά;»

«—“Ω, μη φοβάσαι! Σ' είσαι πάντα ο Χρυσάνθος [σαητός]. Στα αϊθέρια Σου βσιλεία Σ' ο ξεχωριστός, Ποτέ του πόν δέν τρέμει, μήπως τσακιστή Μηδ' απ' τους ουρανο σ του ξάφνου γκρεμίστη. Μά εκείνο είνε ένα κατί, σ' αμιά μηχανή. Που την... καβαλλικεύουν!...»

Και νά [το, πρίν φανή. Καλά καλά στα ούράνια, σ' ο κατακυλά, Κι' ο Χρυσάνθος φτεφώνει κι' όλο πάει [ψηλά.

Σκέτσες, 1928.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΑΛΙΤΗΣ

“Η πυρκαϊά του δάσους.

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνίχκει από το προηγούμενο

“Ο καπνός εκείνος που ύψωνταν μέσ' στο άγριο δάσος, εφάνηκε στον Νίλς κάπως παράξενος. “Επειτα όμως σκέφθηκε πως μπορεί να βρισκότανε εκεί καμμιά καλύδα ενός βοσκού που ετοίμαζε το φαγητό του.

“Ο καπνός όμως πύκνωνε κι' άπλωνόταν με τρομακτική ταχύτητα. Βέβαια δέν μπορούσε να είναι από τη φουδουά ενός βοσκού, μπορεί όμως να είχαν άνάψει οι καρβουνιάρηδες καμίνι. Οί καρβουνιάρηδες όμως μόνο την άνοιξη και τον χειμώνα ανάδουνε τα καμίνια τους.

Κάθε στιγμή και ο καπνός δυνάμωνε· τώρα έσκέπαζε όλόκληρο το ύψωμα. Δέν ήτανε καμίνι από καρβουνιάρηδες αυτό ήταν βέβαιο. Κάπου θα είχε πιάσει φωτιά. “Ο Νίλς είδε κιόλας να ύψώνεται ένα κοπάδι από μικρά πουλιά που έφευγαν τη φωτιά και έτρεχαν άλλοι να καταφύγουν.

“Η λεπτή στήλη του καπνού είχε γίνει τώρα ένα μεγάλο άσπρο σύννεφο που κατέβαινε απ' το λόφο προς την κοιλάδα. “Απ' το σύννεφο ξεπετάγονταν που και που μεγάλες σπύθες και κάποτε ξεπρόδινε και καμμιά φλόγα άνάμεσα. Δίχως άλλο είχε πιάσει εκεί πέρα μιά δυνατή φωτιά. “Αλλά τί να καιγόταν άραγε; Σπίτι δέν ήταν δυνατό να βρισκεται εκεί στην έρημιά, κι' ούτε μπορούσε μιά τόσο δυνατή φωτιά να είναι από σπίτι. Τώρα ο καπνός είχε γεμίσει και την κοιλάδα άκόμα κι' εξακολουθούσε ν' άπλώνεται. Το ίδιο το δάσος καιγόταν.

“Ο Νίλς δέν μπορούσε να βάλει με το νοῦ του πως έπιασε φωτιά το ώραίο

πράσινο δάσος. Κι' όμως έτσι ήταν. “Αλλά αν καιγόταν εκεί πέρα, μπορούσε ή φωτιά να έρθη ως εδώ.

— Τί καλά θάταν ναρχόταν ο Γόργης! σκέφθηκε ο Νίλς. Να είχα φύγει από δω.

“Η μυρωδιά της φωτιάς που έφθανε ως αυτόν άρχισε να του γίνεται κιόλας άνυπόφορη.

“Αξαφνα άκουσε ένα φοβερό τρέξιμο που έρχόταν απ' τον κοντινό λόφο. “Εκεί, πάνω στην κορυφή του βρισκόταν ένα έλατο μεγάλο και ψηλό όσο κι' εκείνο που καθόταν επάνω ο Νίλς. “Ηταν πολύ ψηλό και ξεπερνούσε όλα τα άλλα. Ξαφνικά όλα τα φύλλα του κοκίνησαν και στη στιγμή έπιασε φωτιά. Ποτέ δέν ήταν τόσο ώραίο όπως τώρα, αλλά κι' αυτή ή φορά ήταν ή τελευταία που έδειχτε την όμορφιά του. “Ηταν το πρώτο δέντρο απ' τον λόφο εκείνο που έπιασε φωτιά κι' ο Νίλς δέν μπορούσε να έννοήση πως έγινε αυτό το πράγμα. Είχαν πεταχτεί επάνω του οι φλόγες ή είχα γλυστρήσει ως αυτό, σάν φίδι; Αυτό δέν ήταν εύκολο να το καταλάβη κανείς, το δέντρο όμως καιγόταν τώρα σάν να ήταν ένα δεμάτι άχυρα.

Κι' άξαφνα νά, όλος ο λόφος γέμισε καπνό. “Η πυρκαϊά ήταν φίδι και πουλί μαζί. Πετούσε απ' το ένα δέντρο στ' άλλο και γλύστραγε στο χῶμα. Σέ μιά στιγμή έφούντωνε όλο το δάσος.

Τότε έγινε σωστός πανικός· τα πουλιά έφευγαν με βία για να σωθούν. Μιά κουκουβάγια ήρθε στο έλατο που βρισκόταν ο Νίλς, και δίπλα του στο ίδιο κλαρί κατέβηκε ένα γεράκι. Σέ όποιον άήποτε άλλη περίπτωση οι δυο αυτοί

γείτονες θα ήταν πολύ επικίνδυνοι, τώρα όμως κανένα απ' τα πουλιά δέ γύριζε να δη τον Νίλς. Μιά νυφίτσα σκαρφάωσε πάνω στο δέντρο. Στάθηκε στην άκρη ενός κλαριού και κοίταζε με γουρλωμένα μάτια κατά την φωτιά. Δίπλα της ήταν ένας σκίουρος, άλλ' ή νυφίτσα ούτε τον πρόσεξε καθόλου.

Τώρα ή φωτιά άρχισε να πλησιάζη. Σφύριζε και βούιζε σάν καταιγίδα. “Ανάμεσα στον καπνό μπορούσε κανείς να ξεχωρίση τις φλόγες που πετούσαν απ' το ένα δέντρο στ' άλλο. Προτού άνάψει κάθε έλατο, σκεπαζόταν πρώτα όλόκληρο από καπνό, κι' ύστερα μονομιῶς κοκκίνιζαν τα φύλλα του κι' άρχιζε να καίγεται τρίζοντας.

“Όσο πλησίαζε ή φωτιά· τόσο πιο άνυπόφορη γινόταν ή ζέστη. “Από τη μιά στιγμή στην άλλη οι φλόγες θάφταναν ως εκεί που βρισκόταν ο Νίλς. “Η κουκουβάγια και το γεράκι άπλωσαν τα φτερά τους κι' έφυγαν. “Η νυφίτσα κατακύλησε με βία κάτω. “Ο Νίλς είδε ότι κι' αυτός δέν έπρεπε να μείνη πιά ούτε στιγμή στο δέντρο. Δέν ήταν όμως τόσο εύκολο γι' αυτόν να κατεβή τον ίσιο και όρθο κορμό του έλατου. Γατζωνόταν όπου μπορούσε κι' άφηγε τον έαυτό του να γλυστρήση από το ένα κλαδί στο άλλο και στο τέλος έπεσε βαρεία στο χῶμα. Δέν είχε όμως καιρό για να βεβαιωθεί αν χτύπησε. “Επρεπε να τρέξη. Μόνον στο τρέξιμο θα έδρισκε την σωτηρία. Σάν άστραπη χτυπήσανε το έλατο οι φλόγες, το χῶμα κάτω ήταν καυτό και άχνιζε. Δίπλα στον Νίλς έτρεχε μιά άλεπού, απ' τ' άλλο του πλευρό έφευγε μιά μεγάλη όχιά και κοντά της έτρεχε κακαρίζοντας ένας τσαλαπετεινός με τα μικρά του.

Μόλις κατέβηκαν οι φυγάδες τον λόφο κι' έφθασαν στην κοιλάδα είδαν ανθρώπους που προσπαθούσαν να σδύσουν την φωτιά. Δούλευαν βέβαια εδώ κάμποσην ώρα, αλλά ο Νίλς δέν κοίταζε· είσαμε τώρα παρά κατά το μέρος που έρχόταν ή φωτιά και δέν τους είχε δει αυτούς. Στη μέση της κοιλάδας έτρεχε ένα ρυάκι που απ' τη μιά μεριά κι' απ' την άλλη είχε ιτιές και λεύκες. Οί άνθρωποι έκοβαν απ' αυτά τα δέντρα, εκείνα που βρίσκονταν κοντήτερα στα έλατα, κατάβρεχαν με άφθογο νερό το χῶμα και ξερρίζωναν τα χορτάρια ώστε να μην μπορέση ή φωτιά να βρή δρόμο άνάμεσά σ' αυτά.

Κι' αυτοί άκόμα οι άνθρωποι δέν είχαν τίποτε άλλο στο μυαλό τους παρά την φωτιά. Τα ζῶα που έφευγαν περνούσαν από μέσα απ' τα πόδια τους κι' ούτε τα κοίταζαν καθόλου. Στέκονταν εκεί και κρατούσαν στα χέρια τους μεγάλα κλαδιά από έλατα, που πρίν τα είχαν βουτήξει μέσα στο νερό! Κι' ήταν ένα παράξενο θέαμα να βλέπη κανείς

τους λίγους εκείνους ανθρώπους να στέκονται εκεί ψύχραμοι, για ν' αντιμετώπισουν την φωτιά, ενώ όλα τ' άλλα πλάσματα προσπαθούσαν να σωθούν με την φυγή.

“Όταν ή φωτιά κατέβηκε απ' το λόφο με φοβερή βοή και τρέξιμο και μ' άνυπόφορη λαύρα και πνιγερό καπνό και χωρίς να σταθή καθόλου, φάνηκε πως ήθελε να πηδήση πάνω από το ρυάκι, οι άνθρωποι υποχώρησαν άθελά τους σάν να μη μπορούσαν πιά να μείνουν εκεί πέρα. Δέν πήγαν όμως παρά δυο-τρία βήματα πιο πίσω κι' ύστερα πάλι ξαναγύρισαν.

“Όση όρμη όμως κι' αν είχε ή φωτιά, τα δέντρα που ήταν δίπλα στο ποτάμι δέν την άφήσανε να προχωρήση.

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

KZ.

“Ο κ. Μυταράγκος είχε αφήσει την έφημερίδα και δεχόταν μ' ευχαρίστηση το πασάλειμμα της χλιαρής σαπουνάδας. “Αξαφνα όμως ο κύρ Μάνθος σηκώσε το πινέλο του κι' έβγαλε τις φωνές:

—“Α!... “Ω!... “Τ' είναι τούτο;

Είχε ιδεί πως ή σαπουνάδα ήταν μαύρη και πως είχε κάνει τον πελάτη του άοράη! Μαύρη σαπουνάδα;! ποιός την έβριψε;... πως έμαύρισε;...

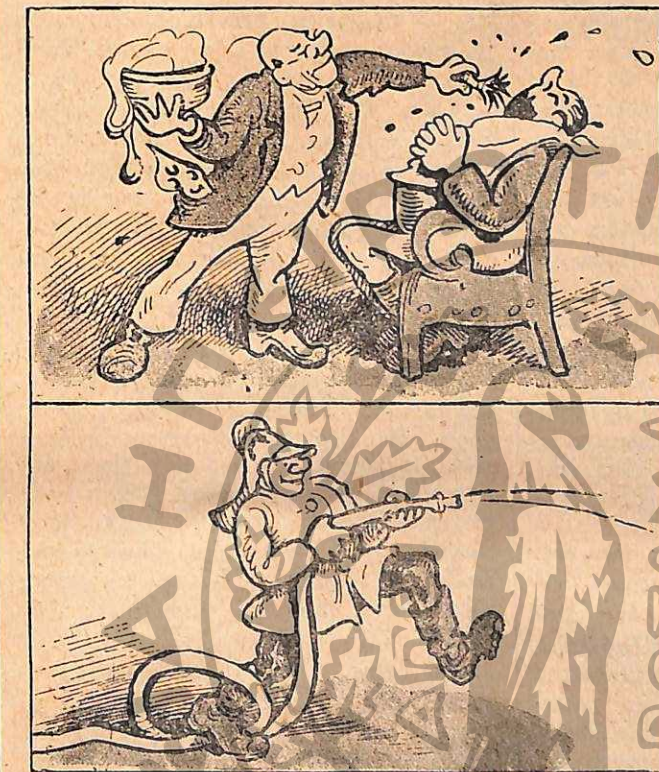
—Τί έπαθες, καλέ; ρώτησε ο πελάτης με άπορία.

—Κοιτάξτε λοιπόν στον καθρέφτη!

“Ο κ. Μυταράγκος κοίταξε στον καθρέφτη κι' είδε τον έαυτό του μαύρο κι' άγνωριστο.

“Ω, τι κακό που έγινε τότε! “Ο κ. Μυταράγκος να φωνάζη πως ο κουρέας τόκανε ξεπίτδες. “Ο κύρ-Μάνθος να διαμαρτύρεται πως ήταν άθώος κι' άνήξερος. “Ο κ. Μυταράγκος να τον ρωτά πως λοιπόν μαύρισε ή σαπουνάδα. “Ο κύρ-Μάνθος να παντρά πως κάποιος έχθρός του θα πέρασε μιά στιγμή και θα του ρίξει στη γαβιάνα φοῦμο, για να τον καταστρέψη...

“Αλλά την ίδια ώρα που φιλονικούσαν αυτοί, στη γειτονιά χαλούσε ο κόσμος. Φώναζαν οι μητέρες των κοριτσιών που

είχαν γυρίσει στα σπίτια τους μέσ' στα μελάνια. Φώναζε ο κ. Ειρηνοδίκης που είχε άνακαλύψει τις μαύρες πιτσιλάδες. Φώναζαν άλλοι που είχαν πάθει τα ίδια... “Ενα πουλί, σάν ζωτικό, σ' άσχετο, με μαύρο άνθρωπινό χέρι άντι κεφάλι, εξακολουθούσε να πετά εδώ κι' εκεί σ' άσχετο και να μουντζαλώνητά πάντα. Τώρα το κυνηγούσαν να το πιάσουν, να το σκοτώσουν. Τέλος πάντων, τέτοιο κακό γινόταν, που οι πυροσβέστες ένόμισαν πως έπιασε φωτιά κι' έτρεξαν με τες άντλίες να τη σβύσουν.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΕΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

*Αγαπητοί μου,

ΗΝ άλλη φορά είδαμε την υπεράσπιση του Κινηματογράφου από το **Ελεύθερο Πουλί** στο κύριο σημείο της κατηγορίας. Σήμερα θα την εξετάσουμε σε μερικά άλλα. Πρωτίτερα όμως πρέπει να θυμίσω, πώς τα σημεία αυτά δεν εθύνουν, όπως το πρώτο, έμένα ή τη Διάπλασι: Τα βρήκαμε στο βιβλίο ενός γιατρού, του κ. Λαμπιδάριου. Και φυσικά, ο γιατρός αυτός, για να τα γράψει, είχε υπ' όψει του και τα συμπεράσματα άλλων γιατρών, άλλων ειδικών, απ' όλο τον κόσμο, που εξέτασαν το πράγμα και βρήκαν πώς ο Κινηματογράφος κουράζει τα μάτια, κουράζει το μυαλό και βλάπτει φοβερά την υγεία των πιστών του, πρό πάντων των παιδιών. Τί σημασία λοιπόν μπορεί να έχει η αντίρρηση του **Ελεύθερου Πουλιού**, ότι όσους ρώτησε, είπαν πώς δεν αισθάνονται καμμία κόουραση στο Κινηματοθέατρο και πως πια άκοπα παρακολουθούν ένα μεγάλο μυθιστόρημα στην θόνη παρά στο βιβλίο; Καμμία! Οί γιατροί ξέρουν καλύτερα. Κι' όταν λένε πώς ο Κινηματογράφος κουράζει, πρέπει να τους πιστεύουμε. Αδιάφορο αν δεν καταλαβαίνουμε την κόουραση που μας προξενεί κι' αν τα δ-λέθρια αποτελέσματά της εκδηλώνονται κατόπι. Επίσης δεν έχει σημασία ή αντίρρηση ότι μικρόβια υπάρχουν και στα θέατρα και παντού. Οί ειδικοί λένε πώς πολύ πιο επιφοβα είναι τα μικρόβια του Κινηματοθέατρου, γιατί αυτά θεραπεύουν σε κλειστό χώρο που ποτέ δεν αερίζεται καλά και πάντα σχεδόν μένει σκοτεινός. Και πρέπει να τους πιστεύουμε τους ειδικούς. Κάτι ξέρουν περισσότερο από μας. Αυτό θάλεγα για όλα τα σχετικά με την υγεία, δηλαδή με τις σωματικές βλάβες που προξενεί, κατά τους γιατρούς, ή κατάχρηση του Κινηματογράφου.

Ας περάσουμε τώρα στες ψυχικές. "Οχι πια τη βλάβη του γούστου, — γι' αυτή τα είπαμε, — αλλά τη βλάβη του ήθικου, του χαρακτήρα. Το **Ελεύθερο Πουλί** αντιλέγει: «Ο Κινηματογράφος διαφθείρει την ανθρωπότητα, και μάλιστα τους νέους! (Δεν είναι περίεργο; έτσι κατηγορήσαν κι' οι πρόγονοί μας τον πιο δίκαιο άνθρωπο, το Σωκράτη!) Και πώς; Με το να τους δείχνει διαρκώς σκοτωμούς, αυτοκτονίες, κλειψιές και τόσα άλλα εγκλήματα ολοζώντανα... Κι' η κατηγορία σταματά ως εδώ, γιατί βέβαια δεν τολμού να προσθέσουν οι έχθροί, ότι ο Κινηματογράφος δείχνει πάντα την τιμωρία του κακούργου και την ανταμοιβή της αρετής, κι' αυτά ε-

πίσης τόσο ολοζώντανα, με τέτοιον τρόπο, που κόβει από καθένα την επιθυμία ν' ακολουθήση το δρόμο της κακίας. Πιο πολύ διαφθείρεται κανείς από τη ζωή, όπου δεν βλέπει πάντα την κακία τιμωρημένη, παρά απ' τον Κινηματογράφο, όπου πολλές φορές στο αισιόδοξο τέλος θυσιάζεται ή πικρή αλήθεια. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο κανένα **φίλμ** δεν μπορεί να βλάψη την ήθική ή ν' απογοητέψη (που είναι χειρότερο), άλλ' απεναντίας τα τρία τέταρτα απ' αυτά ωφελούν και με το παραπάνω. Άρκει ο κόσμος να ξέρη να διαλέγη το ωραίο και το ωφέλιμο...»

Σ' αυτό θα μπορούσε κανείς ναπαντήση, ότι εδώ ακριβώς είναι ο κίνδυνος: ο κόσμος δεν ξέρει να διαλέγη ποτέ, και τάνηθικα φίλμ, που αποτελούν το ένα τέταρτο του όλου, είναι τα προτιμώμενα. Άλλα έχω δεν απαντώ έτσι. Απεναντίας, παραδέχομαι πως όλα ανεξαιρέτως τα φίλμ είναι ήθικά. Κι' ότι αν παρουσιάζουν κι' ανήθικα πράγματα, — κλειψιές, σκοτωμούς κτλ. — το κάνουν για ήθικό σκοπό, για να δείξουν στο τέλος την τιμωρία. Τι άλλο θέλει το **Ελεύθερο Πουλί**; Μόνο ρωτώ: Και στο Θέατρο, και στο βιβλίο, δεν υπάρχουν θεάματα και διηγήματα το ίδιο ήθικά; Γιατί λοιπόν ο κόσμος πρέπει να τα βλέπει στον Κινηματογράφο με τόσους κινδύνους; Δεν είναι καλύτερα να τα βλέπη στο Θέατρο ή να τα διαβάξη στο βιβλίο του χωρίς κίνδυνο κανένα; Θέλω να πω: μπροστά στη βλάβη των ματιών, στην κόουραση του μυαλού, στην καταστροφή της υγείας και στη διαφθορά προπάντων του γούστου, τί σημασία έχει αν τα τρία ή και τα τέσσερα τέταρτα των φίλμ είναι πράγματι ήθικά;

Το **Ελεύθερο Πουλί** εξακολουθεί: «Αλήθεια κόντεψα να ξεχάσω. Οί Αμερικανικές Έταιρείες που εδράζαν ως τώρα τα περισσότερα πολυεπισοδικά φίλμ, λιγότεψαν αυτού του είδους την παραγωγή μέσα σε πέντε χρόνια κατά τα όκτώ δέκατα, και σ' αυτό μπορεί να πεισθή κανείς αν προσέξη τα έργα που παίζονται τώρα στους Κινηματογράφους μας. Φέτος π. χ. οι κυριώτερες αθηναϊκές σάλες έπαιξαν μόνο 5 έργα με δυο συνέχειες: τον Περιπλανώμενο Ίουδαίο, τον Ναπολέοντα, τη Μήδεια, το Φανφάν-λά-Τουλπ και την Κατάσκοπο με τα μαύρα μάτια. Κανέν' άλλο. Ποιό όμως απ' αυτά είναι ανήθικο;... Ο Κινηματογράφος διαφθείρει. "Οχι δα! Το Χόλλυγουντ, ή πρωτεύουσά του, πόλις της διαφθοράς!... Κι' όμως, το πρώτο που βλέπει κανείς, μόλις φθάσει νύχτα εκεί, είν' ένας πελώριος φωτεινός σταυρός, πάνω σ' ένα λοφάκι. Ένας σκηνοθέτης πληρώνει για να είναι πάντα αναμμένος, κι' έτσι κάθε βράδυ το

Χόλλυγουντ, ή πόλις της διαφθοράς, κοιμάται κάτω απ' το μεγάλο λαμπερό της σταυρό!...»

Να ένας επίλογος για χειροκροτήματα! Το **Ελεύθερο Πουλί** ήθελε να συναρπάσει το ακροατήριο στο τέλος της συνηγορίας. Το χειροκροτώ κι' εγώ. Τα είπα τόσο εύγλωττα κι' ωραία! Ας πιστέψει όμως πώς ο λαμπερός σταυρός του Χόλλυγουντ έχει τόση σχέση με το ζήτημά μας, όση κι' ο Σείριος με τους σεισμούς της Κορίνθου. Ίσως μάλιστα ο Σείριος νάχη περισσότερη, γιατί και τάστρα, λένε, κάνουν στη γή σεισμούς. Ένας σταυρός στο Χόλλυγουντ! Μα και δέκα, και είκοσι μπορούσε νάνθαν εκεί κάθε νύχτα, χωρίς με τούτο να πιάψη ο Κινηματογράφος να κουράζη τα μάτια, να κουράζη το μυαλό, να εξάπτει επικίνδυνα την παιδική φαντασία, να υπονομεύη την υγεία και να χαλάη το γούστο του κόσμου. Αυτό είναι το συμπέρασμά...

Σας ασπάζομαι

ΦΙΛΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα υπό 'Ιουλίου Βέρν)

— Συνέχεια από το προσηρογούμενο —

— Για την ώρα πρέπει να δειπνήσουμε! είπε ο Μπριάν.

Κουβάλησαν πρώτα κι' αράδιασαν χάμω τα στρώματά τους. Έπειτα έστησαν το τραπέζι του πλοίου και τώστρωσαν για το δείπνο.

Ο Μόκος, με βοηθό όπως πάντα τον Σέρβη, τοποθέτησε έξω απ' τη σπηλιά δυο μεγάλες πέτρες, άναψε φωτιά κι' έστησε το φαγητό, — ένα βραστό και μια δωδεκάδα μικρά πουλιά, που θά ψήνονταν στη σούβλα. "Ως τις έξη, ψήθηκαν και τα πουλιά, που ευωδιάζαν ροδοκόκκινα. Κοντά στη φωτιά κι' ο Πιστός έδειχνε τη χαρά του κουνώντας την ουρά...

Το δείπνο τους στη σπηλιά ήταν σα να τόναναν στο πλοίο: Το ίδιο τραπέζι, τα ίδια καθίσματα, τα ίδια πιατικά, τα ίδια φαγά. Εκτός από τα ψητά πουλιά, ο Μόκος τους είχε ζουμί, βραστό κρέας, τυρί, γαλέττα, κρασί και νερό δροσερό και διαυγέστατο.

Πολλές ημέρες, με τις εργασίες και τις φασαρίες, είχαν να φάνε τόσο καλά. Το δείπνο εκείνο ήταν σα μια αποζημίωση. Έφαγαν λοιπόν κι' ήπιαν με πολύ ευθυμία, προπάντων οι μικροί που δεν έπαυαν να φλυαρούν και να γελούν. Έπιτέλους κουράστηκαν και μετά το δείπνο ζήτησαν να πλαγιάσουν.

— Παιδιά, είπε τότε ο Γόρδων, προτινω να κάμουμε τη βραδυνή μας προσευχή στον τάφο εκείνου που χρισμοποιούμε τώρα την κατοικία του.

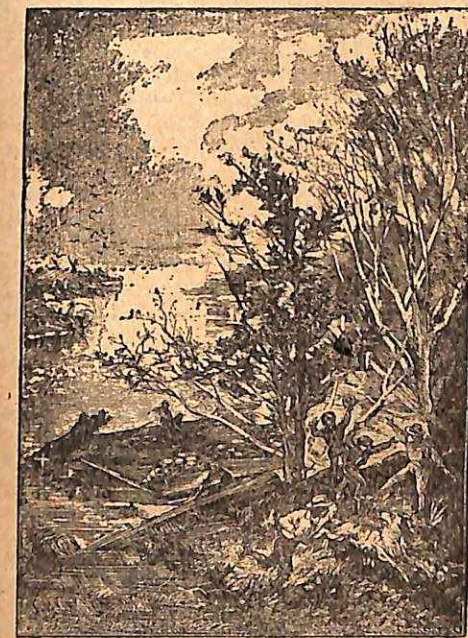
Κανέννας δεν είχε αντίρρηση κι' άμέσως ξεκίνησαν όλοι. Ήταν σκοτεινά,

μόλις έβλεπαν να περπατούν. Σε λίγο έφτασαν μπροστά στο δένδρο που το χώμα, στη ρίζα του, ήταν εξογκωμένο κι' είχε άπάνω ένα ξύλινο σταυρό. Τα παιδιά έσκυψαν το κεφάλι με συγκίνηση και προσευχήθηκαν για την ψυχή του δυστυχισμένου εκείνου ναυαγού.

Γύρισαν στη σπηλιά σιωπηλοί και καθένας πλάγιασε στο στρώμα του. Στις έννια όλοι κοιμόνταν, εκτός από τον Ουίλκοξ και τον Δόνιφαν που έμειναν νυκτοφύλακες. Μια μεγάλη φωτιά έκαιγε μπροστά στην είσοδο της σπηλιάς, για ναπομακρύνη κάθε επίφοβη επίσκεψη μα και για να θερμαίνη την κατοικία.

Την άλλη μέρα, 9 Μαΐου, κι' άλλες τρεις ακόμη ημέρες, τα παιδιά άσχολήθηκαν με το ξεφόρτωμα της σχεδίας. Κουβάλησαν στη σπηλιά όλα τα πράγματα, προπάντων όσα μπορούσαν να χαλάσουν έξω, τρόφιμα, ποτά, πολεμοφόδια. Με την επείγουσα αυτή εργασία, το κυνήγι παραμελήθηκε. Ευτυχώς εκεί κοντά, στην άριστερή όχθη, ζούσαν άφθονα υδρόβια πουλιά, κι' απ' αυτά εύκολα σκότωνε ο Δόνιφαν κι' ακόμα πιο εύκολα μαγείρευε ο Μόκος.

Ο Γόρδων ωστόσο στενοχωριόταν που έβλεπε να ξεοδεύουν στο κυνήγι τη μπαρούτη τους και τα σκάγια τους. Και μια μέρα είπε στο Δόνιφαν:

«Η απόδραση έγινε με κραυγές χιρράς».
(Σελ. 221, στ. β'.)

— Νομίζω πώς πρέπει να κάμουμε κάποια οικονομία. Τι θά γίνουμε, αν τελειώσουν τα πολεμοφόδιά μας κι' αν τύχη κάποτε να μας χρειασθούν;

— Μα και στα τρόφιμα πρέπει να κάμουμε κάποια οικονομία, αποκρίθηκε ο Δόνιφαν. Για φαντάσου όμως πώς θά το μετανοώσουμε που δεν τα φάγαμε αν τύχη και βρούμε τρόπο να φύγουμε από δω!

— Να φύγουμε από δω;... Να νομίζεις πως θά μπορούμε να κάμουμε πλοίο;... Άλλος τρόπος δεν υπάρχει... Γιατί όχι; Άν μάλιστα είν' εδώ κοντά καμιά ήπειρος... Όπωςδήποτε δεν έχω όρεξη έχω νάφήσω εδώ τα κόκκαλά μου αν τον συμπολίτη του Μπριάν.

— Έστω. Άλλά πριν αρχίσουμε να σκεπτόμαστε γι' αναχώρηση, ας συνηθίσουμε στην ιδέα πως μπορεί να μείνουμε εδώ πολλά χρόνια...

— Σε καλό σου, Γόρδων!... Μα ρωτάς και τους άλλους, αν έχουν όρεξη να μείνουν εδώ χρόνια;

— Ω, ας κάμουν κι' αλλιώς!...

— Μπά! κανένα δε θά βρής σύμφωνο με την ιδέα σου. Ούτε ο φίλος σου ο Μπριάν δεν θά το θέλη.

— Αυτό έχουμε καιρό να το συζητήσουμε. Άλλά γιατί μιλείς έτσι για τον Μπριάν;... Δεν ξέρω γιατί εσύ, ο Ουίλκοξ, ο Κρός κι' ο Ουέπ τα έχετε μαζί του. Τι σας έκαμε;

— Δεν μας έκαμε τίποτα, έννοια σου, κι' ούτε θά μας κάμη.

— Αυτό, Δόνιφαν, πρέπει, και σ' και οι φίλοι σου, να το σκεφθήτε καλύτερα.

— Το σκεφθήκαμε πολύ καλά. Δεν έχουμε να σκεφθούμε περισσότερο.

Η όμιλία έμεινε ως εδώ. Κι' ο Γόρδων λυπήθηκε, συλλογίζόμενος πως αυτή ή αντιπολίτευση, αυτή ή διχόνοια, μπορούσε να φέρη σπουδαίες περιπλοκές, φροντίδες κι' ενοχλήσεις στο μέλλον.

Η σχεδία ωστόσο ξεφορτώθηκε. Άλλά όλα τα πράγματα δεν έχώρεσαν στη σπηλιά και πολλά έμειναν εκεί έξω. Αλλά, κατά συμβουλή του Γόρδων, τοποθετήθηκαν στη γωνιά που σχημάτιζε ο βράχος της σπηλιάς και σκεπάστηκαν προσωρινά με μουσαμάδες, ως που θά κατασκευάζαν αργότερα ένα ξύλινο υπόστεγο, να τα προσφύλαξη απ' τη βροχή.

Στις 13 του μηνός, ο Βάξτερ, ο Μπριάν κι' ο Μόκος έστησαν την κουζίνα. Έπειδή οι τοίχοι της σπηλιάς δεν ήταν πολύ σκληροί, κατόρθωσαν ν' ανοίξουν μια τρύπα και να προσαρμόσουν το σωλήνα, για να βγαίνη έξω ο καπνός. Τάπογεμα έκαμαν τη δοκιμή. Ο Μόκος άναψε την κουζίνα κι' είδε μ' ευχαρίστηση πως δεν έκάπνιζε καθόλου.

— Πάει κι' αυτό! είπε. Τώρα έχουμε την κουζίνα μας έτοιμη και τέλεια!

Την επομένη έδομάδα, ο Δόνιφαν, ο Ουέπ, ο Ουίλκοξ, ο Κρός, ο Γκάρρετ κι' ο Σέρβης έπεχείρησαν μικρή έκδρομή προς τη λίμνη, μπήκαν μέσα στο δάσος και προχώρησαν ως μισό μίλλι. Εκεί παρατήρησαν πολλούς λάκκους, σκεπασμένους με μεγάλα κλαδιά κι' άρχετα βαθείς, ώστε αν έπεφτε μέσα κανένα ζώο, να μη μπορεί πια να βγή. Οί λάκκοι αυτοί φάνινονταν σαμμέντοι πρό πολλών έτών, κι' ένας μάλιστα είχε μέσα

το σκελετό ενός ζώου, που ήταν δύσκολο ν' αναγνωρίσουν το είδος του.

— Τα κόκκαλα αυτά, όπωςδήποτε, είναι ζώου μεγάλου, είπε ο Ουίλκοξ, που είχε κατεβεί στο λάκκο.

— Και τετράποδου βέβαια, πρόσθεσε ο Ουέπ κοιτάζτε τα τέσσερα πόδια του!

— Μα δεν πιστεύω να υπάρχουν εδώ και πεντάποδα, γέλασε ο Σέρβης.

— Αμή! τα δόντια του τί σας λένε;

«Έστησαν την κουζίνα...»
(Σελ. 241, στ. β'.)

είπε ο Δόνιφαν. Θάταν ζωορωμαλαίο, δυνατό. Κοιτάζτε κρανίο, σαγόνια... Ο Σέρβης μπορεί τώρα να γελά μ' αν το ζωο αυτό ήταν ζωντανό, δεν ξέρω αν θά γελούσε...

— Άες λοιπόν, Δόνιφαν, να ήταν σαρκοφάγο; ρώτησε ο Ουέπ.

— Δεν υπάρχει άμφιβολία!

— Λεοντάρι;... τίγρις;...

— Άν όχι λεοντάρι ή τίγρις, τουλάχιστο ξάδελφός τους.

— Νάχουμε το νο' μας λοιπόν!

— Και να μη χωρίζομαστε!

— Άκουσε δω, Πιστέ. Υπάρχουν στο δάσος θειρά;

Στην έρώτηση αυτή του Σέρβη, ο σκύλος γάργισε φαιδρά. Πού θά πη ότι καμμιάν άνησυχία δεν αισθανόταν.

Οί κυνηγοί έτοιμάστηκαν να γυρίσουν στη σπηλιά.

— Τι λέτε, παιδιά; έπρότεινε τότε ο Ουίλκοξ. Σκεπάζομε πάλι το λάκκο με κλαδιά; Μπορεί να πέση μέσα κανένα άλλο ζωο.

— Όπως θέλεις, αποκρίθηκε ο Δόνιφαν, αν κι' εγώ προτιμώ το τίμιο κυνήγι από τις παγίδες.

Οί άλλοι παραδέχθηκαν την πρόταση μ' ένθουσιασμό.

(Άκολουθεί)

τράδια· θη πῶ στον **Μακντόφ** δι-
και σὺ τὸν εἶχες ἀνακλύσει ἀπὸ
πέρου· κρῖμα μόνο πὺ δὲν ἔχω
τόπο γὰ πῶ καὶ μετ' ἐξυπνο τρόπο
τὸ κατόρθωσες·) **Ἐλένην Οἰκο-
νόμου** (ναί, εἶν' ἀλήθεια· καὶ τί
καλά! ὅλοι σὲ ἀντικρυστοῦν· ὅχι,
κανένα δὲν ἔχω στὴν Κίμωλο καὶ
φρόντισε γὰποκτῆσθαι) **Σπυρ.
Γραμ.** (εὐχαριστῶ καὶ χαίρω πολὺ·)
Χρυσοῦ Παγώνι (περαστικά·) **Ο-
παδὸν τοῦ Τολστόι** (συγχαρητή-
ρια καὶ καλὸ ταξίδι·) **Νεράϊδαν**
(πρέπει γὰ στείλῃς ἀκόμη δρ. 5.10·)
Χαμί (ἐσ·εἶλα·) δ·αν ξανάρθη-
λοιπὸν σὲ γὰ **Ἀθήνας** γὰ σὲ ἰδῶ·
Γεώργιον Κ. Πέτρον (δὲν ἀπερ-
ρίπτοντο· ἀλλὰ τὰ Π. Πνεύμα· α·
ἐπειδὴ εἶναι πολλὰ, τὰ δημοσιεύω
διὰ κλήρου·) δ·αν ἔχεις, στέλνε
μου, καὶ πὺ ἔρασε!) **Πολυξένην.**
Μικρὸν Ἀθηναῖον κλπ. κλπ.
**Πριγκίπισσαν Δολόταν, Ἀμί-
μητον Γελωτοποιόν, Ἀντιγόνην,**
Τρελλοκόριστο, Σαμωτοπούλα,
**Αἰάνα, Γε. Παπαστρατήν, Βα-
ρώων Πομπροῦ** (ἐστ·εἶλα·)
Εἰς ὅσος ἐπιστολὰς ἔλαθαι μετὰ
τὴν 13 'Ιουνίου, θάπανησῶ σὺ
ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 240ου Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 16 Αὐγούστου.

438. Δεξιόγραφος
Αὐτὴ ἡ θεὰ μυρίστηκε
Δουλοῦνι στὸ ποτήρι,
Καὶ σὲ δικὸ της βρόδῃκε
Ἀμέσως ἀκρωτήρι
Γενοβέφα

434. Στοιχειόγραφος
Ἐνα γράμμα ὑπ' τὸ σακκούλι
Ἄν τοῦ πέση κατὰ λάθος,
Νὰ τὸ λύση ἐνὶ παλευβί,
Θὰ τὸ ἰδῇ εὐθὺς ὁ λύτης
Γυναικεία μορφή νὰ πάρῃ
Καὶ στὸν Ὀλυμπο νάνεβῃ.
Ἀθανάσιος Διάκος

**435. Στοιχειόγραφος καὶ Με-
ταγραμματισμός**
Ὅπως εἶμαι ἂν μάρφης,
Ζῶο μεγάλο θάπανησῃς,
Τὰ δυὸ πρῶτα μου ἂν σβύσης,
Σὲ μιὰ νῆσο θὰ πατήσης,
Ποῦ τὸ πρῶτο ἂν τῆς ἀλλάξης,
Σ' ἄλλῃ νῆσο θὰ πετάξης.
Καλάμιος

436. Αἶνιγμα
Μέσ' στὴν κυψέλη κοίταξε
Νὰ ἰδῇς τὸ ἀρσενικό μου·
Καὶ τίτλος κάθε θηλυκοῦ
Σχεδὸν τὸ θηλυκὸ μου.
Ἔμμ. Π. Κασμάτης

437. Ἀστὴρ
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Ὅριζοντίως στρατιώτης καθέ-
τος αυτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου·
διαγωνίως δρόμος εὐκόλος καὶ
Κύκλωψ.

438. Κρυπτογραφικὸν
12344567=Περὶ φ. ποίημα
23464=Σημεῖον.

3614 = Πᾶς ἄνθρωπος
41347 = Ἀρχ. πόλις
525447 = Πόλις ἑλλ.
6464 = Θεά
7467 = Μεγίλη χώρα
Κωνστ. Χ. Γρόλλιος

439-443. Μακρὸν Γράμμα
Ἡ ἀνταλλαγὴ ἐνὸς γραμματος
ἐκάστης τῶν κατωθι λέξεων δι·
ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ,
να σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμ-
ματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις·
ἐτος, τόνος, σκότος, κῆτος, ἀστός.
Λευκὸς Κόρακας

444. Ποικίλη Ἀκροστιχίς
Τὸ πρῶτον τῆς πρώτης τῶν
κατωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ
δεύτερον τῆς δευτέρας καὶ οὕτω
καθεξῆς, ἀποτελοῦν αὐτοκράτορα
τοῦ Βυζαντίου·
1, Ἀρχαῖος ζωγράφος· 2, Ἀρ-
χαῖος θεός· 3, Μέγας φιλόσοφος·
4, Πόλις τῆς Πελοποννήσου· 5,
Κράτος τῆς Ἀμερικής· 6, Με-
γάλη ὁροσειρά· 7, Εὐρωπαϊκὴ
πρωτεύουσα· 8, Ὀμηρικὸς ἦρωας.
Μελαχροινούλα

**445-449. Ὁμοιόμορφα Ἐλ-
λιποσύμφωνα**

1.—οο = Πόλις.
2.—οο = Σημεῖον.
3.—οο = Βίανον.
4.—οο = Ἐγκλημα.
5.—οο = Ἀνεμος.
Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ

450. Γρεῖφος
ἡ
* * * ἡ Ἀρχων τί; α!
Ἰνέμ ἡ ἡ
ἡ Μεγάλη Ἑλλάς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς
451. Charade
Sur six pieds, je brille.
Otez mon chef, j'habille.
Στεναγμός τοῦ Πόνου

452-453. Cinéma-Rébus
1.—Κλοπή, γῆ.
2.—Τροχός, κάδος.
Γάλλοι συγγαφεῖς.
Ἀνδραλευσία

ΛΥΣΕΙΣ
τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 14

Ἀρταξέρξης (Ἀρτα, Ἐρξής.)
— 203. Φίλος (φι, Κῶς). — 204.
Δαυλός - αὐλός. — 205. Ὁρθρος -
Ὁρθρος. — 206.

Ν Η Σ Ο Σ Η Μ Ε Ρ Α Σ Ο Λ
Ω Ο Β Ν Α
Μ Ν Υ Σ Ο Ο Π Α Ι
Ι Α Ι Ρ Π Α Λ
Δ Α Σ Ι Ε Ρ Ω Ν Ω Δ Ε Ν Η

207. ΑΡΚΑΔΙΟΣ (ραδίκι, κάδος,
δορκάς, Ἰκαρος, Ὀσκάρι, σκόρος,
— 208-209. 1, Ἀύπη, λύπη, λύ-
πας, λύρας, λύρα, πύρα, πυρά,
παρά, χαρά· 2, Σκότος, κότος,
κόπος, κόπου, ὅπου, ποῦ, ποῦς,
οὐς, ὅς, φῶς. — 240 Ἀρχεῖον
— ὄν = ἀρχή + (Μηδία — διὰ =)
μῆ + (δίσκος — Κῶς =) δις = ΑΡ-
ΧΙΜΗΔΗΣ. — 211. Ὁ διδάσκων
δὲς διδάσκειται. — 212. Μηδενὶ
συμφορὰν ὀνειδίσαις. (μηδέν, εἰς
μ. φ. ὁ. ἄνω νῖ δις εἰς.) — 213.
Fervent (fer, vent). — 214 Aider.
le ciel, le ciel t'aidera. (e de toi,
le ciel, t'è de ra).

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ἡς **Α' Περιόδου** (1879—1893)
ὑπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους
ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς
πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ
19ος. Ἐκαστος τόμος δρ. 25,
ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος
δραχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
καὶ δραχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Ἡς **Β' Περιόδου** (1894—1927)
ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τό-
μοι, 34 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστος τόμος
ἄρραφος δρ. 80 καὶ ραμμένους
δρ. 85. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκά-
στου τόμου προσθετέα εἰς τὰς
ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν
δραχ. 5 ὁ ἄρραφος καὶ δρ. 15
ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερι-
κὸν δρ. 23 εἴτε ἄρραφος εἴτε
ραμμένος

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλὰ
στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα).
Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέ-
ξις, μετὰ περὶ 20 στοιχεῖα λεπτά 70 καὶ
μετὰ περὶ 30 στοιχεῖα δρ. 1.
Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΚΗ' — 549]
Πῶς δὲ χαίροταν ἡ **ΑΝΕΜΟΝΗ** τοῦ **ΒΟΥ-
ΝΟΥ**, ἂν τὴν τιμοῦσαν μ' ἑνα τοὺς τε-
τραδιάκι οἱ: Ζουλεῖκα, Μακντόφ, Βασι-
λίσσα στὴς Παπαροῦνες, Πάν, Γαλάζιο Ἀ-
στέρι, Ἡλιογέννητη, Κουτορνίθι, Γιού-
Γιού, Μαγεμένη Φλογέρα, Κολοκυθόσπο-
ρος, Ἀσφα, Ἀσμάτων, Κομογαλάστρα,
Ἀμλετ, Πολυλόγος, Μιμῶζα, Βιολέττες,
Κόρη τῶν Ἀθηνῶν, Κουκουναροβρεμμέ-
νος, Παραπονεμένη Μοναστηριώτισσα,
Νεανὶς τοῦ Ἰονίου, Λεβέντης, Χρυσόστε-
ρ, Ἐλπίδα, Ροδόδενδρον, Ἀττικὴ Ἀυγὴ,
Τσοῦττρα, Ἰσπανίδα, Ἀστράποδροντο,
Μήδεια, Σπαθὶ Βουλγαροκτόνον, Ἀγνώ-
στη, Πέτρος Ριοναί, Τῶν Μονάζη, Ρα-
σποῦτιν, Ἀπάνεμο, Σίφων, Μέλισσα, Πορ-
φυρογέννητη, Ἀσπὴ τοῦ Αἰγίου, Δόν-
φυρογέννητη, Κιχῶτος, Κόκκινη Μιραμπέλλ, Μάγισσα,
Αἰγυπτία, Σέρλοκ Χόλμς, Ἐθνικὸν Ἰδεῶ-
δες, Τρέκιν Κουγκαν, Κόνειον Ἀσφα,
Κόκκινος Διάβολος, Δικηγορίνα, Πυγολα-
μίδα, Κόκκινο Πράσινο, Αἰγυπτιακὴ Ἀ-
κτὴ, Ζιζάνιο, Κυρὰ-Κυράλιν, Πανταχού
Παράν, Σγουρόμαλλη, Μπετόβεν.

[ΚΗ' — 550]
Ἐχρηστώ τ' ἀγαπήτ' μου Διαπλά-
σπουλα γιὰ τὰ τέσσα τους γραμ-
ματὰ· δ' ἀπαντήσω σ' ὅλα σιγά, σιγά.
Ὅσο γιὰ τὰ τετραδιάκια πὺ μοῦ ζή-
τανε, χρόνια πέρασαν πούχω νὰ γρά-
ψω... μὰ πάλι μετὰ ν' ἀρνηθῶ;
ΝΤΟΡΙΑΝ

[ΚΗ' — 551]
Ἀἰγυπτία Βασιλοποις, εὐχαριστῶ πολὺ
γιὰ τὰς πληροφορίες. Θὰ προσπαθῶ
νὰ μάθω ποιὰ εἶσαι.

Δαφνοστεφῆς Ὀλυμπιονίκης
[ΚΗ' — 552]
Ὁ Δαφνοστεφῆς Ὀλυμπιονίκης ἀν-
ταλλάσσει κάρτες, τοπεῖα. Ζητεῖ Ἰτα-
λίαν, Δωδεκανήσου, Ἐπτανήσου. Στέλλει
Ἀθηνῶν, Ἱεροσολύμων, Αἰγύπτου (καὶ γιὰ
ὅσους θέλουν ἀρχαιολογικὰς) Δίαις: Em-
manuel Maltzaki, Poste Restante, Ale-
xandrie—Egypte.

[ΚΗ' — 553]
Ἐκδικητής, 25η Μαρτίου — Χρήστος Βα-
σιλάκης. Καίμενε Χρηστάκη, Ἀούα!
Χά. χά.

Κρητικὸ Ἀκρογιάλι
[ΚΗ' — 554]
Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μετὰ Διαπλά-
σπουλα ες. Σὺλλογε Ἀπιδανροῦ,
συνδρομῆς ἔσται. Στερεὸ Χαμόγελο, εἰ-
σαι ὁ Γ. Π.; Στείλτε: Γαζία, p. r. Μυτι-
λήνην.

[ΚΗ' — 555]
Ἀνακαλύψεις: Πυγολαμίδα — Μαρία
Χαρακίτη, Κάποια — Ἑλλή Βαλνίδα,
Κουκουνοῦλα — Ἀννα Γερακάρη, Κινεζά-
κι — Μαρινὰ Μπόνη.

Σὺς ἄρασε; ; **Βρέστε μας**

[ΚΗ' — 556]

ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ
ΤΗΜΜΑ ΑΠΟΚΛΑΨΕΩΝ. Γαλιάνδρα = Πι-
νακτοροῦ, Κοικουναροβρεμμένος = Κου-
τροβίτης, Κοκοβίος = Βρονταμῆτης, Κων-
σταντίνος Κατεπάνω = Πετεμνιζόγλου,
Ρουμελιώτης = Τσιτσόπουλος.
Τὰ πηγάδια στὴν Ἀθήνα
ἐστερέψαν τώρα πλέον,
καὶ γιὰ τοῦτο ἐξεράθη
καὶ ὁ Σύλλογος Ἀνθένων.
Ρεζεντά = Ρουμπέση, Νταζή = Σκουτε-
ροπούλου, Ἀνατολίτισσα = Σκουτεροπού-
λου, Ἰερίνασσα = Σκουτεροπούλου
Τῶν ἀποκαλύψεων: **Πολυλογὰς**

ΤΗΜΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ. Ἀποτελέσματα δια-
γωνισμοῦ (ΚΗ' — 379). Ὀλίγοι ἀπέδωσαν
ὁ, τι εἰρησάμεν. Πρῶτον βραβεῖον: Σου-
λιώτισσα. Δεύτερον: Αἰγυπτιοπούλα. Τρί-
τον: Φλογέρα. Βραβεῖα ἀποστέλλονται προ-
σεχῶς.

Β'. ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
Ποῖον μυθιστόρημα τῆς Διαπλάσεως τοῦ
1928 προτιμᾷτε; Προθεσμία τριμήνου. Βρα-
βεῖα 3 ἐκλεκτά. Συμμετοχὴ μονόδροχικῶς.
Τῶν διαγωνιστῶν: **Ἀστέρας**

ΤΗΜΜΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ. Ἀντιπρόσωποι ἀντι-
πρόσωποι Θεσσαλονίκης: Φάρος τοῦ Βο-
σπόρου. Τῶν Ἀντιπροσώπων: **Παράξενος Πεθερὸς**

[ΚΗ' — 557]

Ἐλπίζοντας ὅτι καὶ ἄλλοι θὰ τιμήσουν
τὸν (ΚΗ' — 456) διαγωνισμό μας, ἀνα-
βάλλομε μέχρι 15 'Ιουλίου.

**Δάφνη, Μόνα Ἀίσα, Ζιζάνιο, Κα-
ζούρα, Ἡλιοστράλαχτη, Ἀρλεζιάνα,**
**Σπερσεόκη Μικρούλα, Ἀνακία, Θα-
λασσοπούλα, Σκέρπια Ρεδοπέταλα,**
Φραγκίσκος, Γιού-Γιού, Ρέα, νὰ περι-
μένουμε κ' ἀπὸ σᾶς;
ΒΟΛΙΩΤΑΚΙ, ΑΡΑΚΙΝΟΣ

[ΚΗ' — 558]

Στὸν (ΚΗ' — 383) διαγωνισμόν ἔνεκα ὁ-
λίγων ἀπαντήσεων βραβεύομεν μόνον
Σέρλοκ Χόλμς.
Βιολέττες

[ΚΗ' — 559]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΘΕΩΝ
Τετραπέρατη καὶ Πηλιοερετικὴ Κεράσι·
ἀδελφαί Παπαζαφειρόν. Ψυχολόγοι, οἱ
Θεοὶ κατοικοῦν στὴν φηλομένη κορυφῇ
τοῦ Ὀλύμπου, ὅπου εἶναι ἀδύνατο νὰ τοὺς
ᾄδῃς τὸ ταπεινὸ ἀνθρώπινον μᾶτι σας.
Τρέμετε ὅμως τὴν ὀργὴν τῶν Θεῶν.
Ἀποκαλύψαν: **ΕΡΙΣ**

[ΚΗ' — 560]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ
Ἡμέτερον μέντιμον, δικουλιπτικῶς ἐ-
νεργούν, ἀπεκάλυψε Μελαχροινὴν τοῦ
Σκέτιν = Ὀλβίαν Μακρυγ, Μελαχροινὴν
Κυπριοπούλαν = Πρὸ Τσοφλή, Ἐλιάναν =
Ἀγνήν· Μαρκίδου. Ἀντ. Κόσσιβι Βόλου,
σὲ γνωρίζομεν.
ΝΤΟΜΠΛΟΥΓΙΟΥ

[ΚΗ' — 561]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΑΣΟΠΑΤΕΡΩΝ
Πρόεδρος: Κοκκινέλι, Ἀντιπρόεδρος:
Πεμετάτση, Ταμίας: Ραχί, Γραμμα-
τεὺς: Οὐζο, Τῶν Διαγωνισμῶν: Τσουχ-
τερὴ Ρεταίνα, Τῶν Ἀνακαλύψεων: Μαυ-
ροδάφνη.
ΜΕΛΗ: Ρεταίνα, Τσίπουρο.

[ΚΗ' — 562]

ΕΞΕΔΟΘΗ
ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΖΙΓΟΝΗ
Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Ἐν βιβλίον ἀπερωφόμενος εἰς τοὺς νέους,
οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ ἐνστερνισθοῦν ὡς ἐσ-
τερικὴν τὴν ἀνάγκην τὸ νὰ ἐκτελέσων
ἔργα μεγάλα.

Τιμᾶται Δρ. 10
(Ταχυδρ. τέλη ἐσῶτ. δρ. 1. Ἐξῶτ. δρ. 2).
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα, περὶ-
πτερά, πρακτορεῖα ἐπαρχιῶν καὶ εἰς τὰ
Γραφεῖα τῆς Διαπλάσεως.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Α. ΚΑΖΙΓΟΝΗ
*****

ΟΙ ΑΛΛΑΞΕΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ
δηλώνουν ἀμέσως τὴν νῆαν των
διεσθύνουν εἰς τὸ γραφεῖον μας,
ἀποστέλλοντας καὶ δραχμ. 5 διὰ
τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας.
Ἄλλως δὲν εὐθύνόμεθα διὰ τὴν
ἀπώλειαν τῶν φυλλιδίων των.

*****